

ורק באיסור שורט מוצאים שתלוי בעושה על מת או לע"ז. ואמרתי אולי הם ילמדו שכן תלוי בע"ז, כמו שרוט, כמו שנראה מלשון הש"ך, אף שמפשטות לשון הרמב"ם וש"ע לא כך נראה. ורבינו אמר שקשה כך להגיד ושסברתם מאוד תמוה.

ושלפיכך הרבה יותר נראה להגיד שכל זה חשבונות רק באסור דרבנן, שרצו לאסור ליתן אפר, דמדאורייתא אינו אוסר מצד שאין אותיות להחליטו שאין צורך לאסור, דמכתו מוכיח, וממילא שוב לא נאסר בכלל, גם בלי הענין של "מכתו מוכיח" אבל מה אפשר לעשות, שהם מדייקים לשון הרמב"ם.

ואמרתי שבאמת הוכחת המנ"ח אינו ברורה, דהנה הרמב"ם משמש בלשון כתיבה פעמים. ואמר רבינו זה טענה, דהלא בפשטות כתיבה מכוון לאותיות, ומה שבשבת אסור ברשימה לחוד הוי פשוט מצד שעבודת כתיבה במשכן היה ברשימה לחוד. ואמרתי שמאחר שהוכחתם אינם מוכרחות, ומאחר שהחינוך בפירוש חולק, ופשטות הש"ע מצריך כתיבה, וזהו פשטות הגמרא, לכאורה אפשר כך להכריע! ואמר רבינו עדיין קשה להחליט.

ואז שאלני רבינו למה אמרת שצריכים לעשות כתובת קעקע חדשה, הלא אם זה מקום חתוך או שרוף, למה אין סתם לשים שם צבע אחר! ואמרתי שהיום, לא עושים קעקע ע"י שריפה או חתיכה, רק ע"י כמין זריקות של צבע, שאיתו הרבה נקבים קטנים, ממש כעין זריקות. וממילא, כדי להפך הצבע, צריכים לזרוק צבע אחר, וכמובן, א"א לצמצם, דלא ניכר מדויק איפה היו הנקבים הראשונים. ואמר רבינו א"כ, כמובן זה איסור חדש. אבל בכלל אני מסתפק אם בזריקות כאלו, אם בנקבים כאלו, יש שם קעקע. דהלא האיסור מצריך עשית קעקע, צבע לבדו, אינו אסור. והנה בנקבים של זריקות רגילות, שעושים לתרופה, לא נשאר מכה מהנקב, וכמעט אין להחשיבו ממש כעשית נקב, דכמעט מיד נתרפא החלל, נתמלא. ומסתמא כמו כן בזריקות אלו.

ואמרתי לדינא האם אפשר להתיר בנידון דידן בצירוף כל טענות אלו, שלפי רבינו ברשימה לחוד אין שום איסור, ולפי המנ"ח יש טענתי שג"כ אין איסור, ולכל הפחות יש רק דרבנן, ואולי בכלל אין בזה שם קעקע.

ואמר רבינו שמצד החשבונות האחרים לא ברור, אבל החליט רבינו שאין בנקבים שם קעקע, ואינו אסור.

הלכות גילוח

בענין ההיתר להתגלח במכונה

ע"ג] ובשחרית, באו שני תלמידים משיבה בנוא יארק, ואחר התפילה, התחילו לדבר עם רבינו ואמרו, בענין המכונה להתגלח, שיש שאוסרים וכו' ולא דיברו הרבה יותר מזה,

ומיד כעס רבינו ואמר להם, אין בזה שאלה, מותר, ואין מה לדבר. ובכלל אין לכם ללכת כנגד מנהג דורות בכלל ישראל, שכולם התירו, בשביל ששמעתם שיש מישהו שכתב לאיסור! בשלמא מישהו שעסק בהסוגיא, ויש לו שאלה דלמה התירו, ומשום זה רוצה לשאול, או רוצה להחמיר, הרשות בידו, אבל אם אתם שואלים בדין, צריכים לידע שאין זה שאלה, בוודאי מותר. אם תרצו להחמיר, תחמירו. אבל אין מה לשאול. ואמרתי להשואלים שרבינו לא מעוניין לדבר בזה עכשיו, ואמרו תודה לרבינו ועזבו.

אחר כך הלך רבינו להמשגיח, שחשב שהמשגיח ידע שבאו לשאול, והסביר שהסיבה שכעס היה משום שרצה להדגיש שאסור להרהר על דין שנהוג כבר בכלל ישראל, וכמה וכמה גדולים, כרבי איסר זלמן, ואפילו תלמידי הח"ח, התירו, אעפ"י שהח"ח כותב סברא להחמיר!

אוצר החכמה

עוד בעניין הנ"ל

אוצר החכמה

ע"ד] בכל כמה שנים, שכיח שמישהו "מחדש" שאסור להתגלח במכונת גילוח שלנו, השנה שוב פעם מישהו עשה רעש בדבר זה. הראשונים שבאו לרבינו אודותיו היו ב' תלמידים מישיבה בנוא יארק, ורבינו כעס עליהם ואמר להם שמה הם שואלים, הלא הדין צ"ל ידוע להם, שמותר, ואינם שואלים מאיזה מקור שלא מבינים, ורק סתם שואלים, והיה להם לידע שאין מה לשאול.

אחר כך, במשך השבועות, דיברתי עם כמה מהמחמירים, וראיתי קונטרסיהם, ודיברתי עם רבינו כמה פעמים. ובעיקר טען רבינו כזה. דהנה המחמירים טענו מתשובת חתם סופר בח"א סימן קנ"ד, ורבינו השיב שבכלל אין משם ראייה. דשם עסק החת"ס בהשאלה, באם מישהו מותר להסיר שערו במספרים כעין תער, ואחר כך להתגלח בתער. ועסק בעיקר לגבי איסור חול המועד. וטוען החת"ס שאם במספרים כבר הסיר מספיק שער שנגיד שהתער לא פועל הרבה, אז צ"ל שאסור כדין תער [או משהו כזה].

אבל רבינו הסביר שהחתם סופר מתעסק בהסכרת עצם הסוגיא. דהנה בפסוק צ" רק נזכר השחתה. לא תער. וצריכים לומר, שחז"ל אמרו, שבזמן הפסוק, במציאות לא היה מספרים משחית כמו תער. דאילו היה משחית, היה אסור. אלא מוכרח שלא משחית.

אך לדינא יש להוסיף, דמאחר שכן, אז יוצא שמילת השחתה הוא כסימן לתער, שרק תער, ברגילות, יכול להשחית. אבל דבר שהוא מספרים, שפירשו, שיש ב' סכינים, אז מאחר שברגיל לא יכול להשחית, אינו נכלל במילת השחתה. ואפילו אם עשו מציאות חדש ויכול זה כן להשחית, ג"כ לא נכלל. וזהו פירוש ג"כ לרש"י במכות, שהלקוטי הלכות של הח"ח מזכירו כתמיה.

צו. ויקרא יט כז, ולא תשחית את פאת זקנך.